

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političko glasilo UJU — Poverjenišvo Ljubljana

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6 I. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtak. Naročnina letno 60 Din, za inozemstvo 80 Din. Člani pov. UJU plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davok posebe. Pošt. tek. rač. 11.197. Telefon 3712

Za ojačenje našeg Udruženja.

Nakon svestranoga opširnog i stvarnog prosudivanja položaja UJU, koji je nastao iza ovogodišnje glavne skupštine u Beogradu, zaključeno je sledeće:

I.

Današnje je stanje u organizaciji UJU stvoreno mimo volje većine organizovanih članova i delegata na minuloj skupštini, a ne vodeći na izvesnim važnim mestima u Udruženju dovoljno računa o svim savremenim prilikama, od kojih zavisi dobro shvaćeni interes staleža i organizacije, i posebno ne majuču tamo pravoga razumevanja i pažnje prema interesima celine, te prema životu i potrebama svih delova jednako i iskreno.

II.

Povereništva Ljubljane, Zagreba i Splita žale, što se na 10. glavnoj skupštini u Beogradu nisu mogle provesti intencije u navedenom pravcu onako, kako su ih zastupala ova tri povereništva, i kako je posebno iskazano u deklaraciji zagrebačkoga Povereništva od 22. avgusta o. g., a što je odobravalala i spontana većina članova, iz svih krajeva.

III.

Kod donosenja novih pravila ova povereništva su nastojala istinski, da bude omogućena saradnja sviju mišljenja i dobromernih vidika iz svih sekcija, kao i to, da se izvodi razvoj Udruženja i po banovinama kako to zahteva potreba i prilike.

IV.

Sa zadovoljstvom konstatujemo, da je naše stanovište naišlo na opće odobravanje skupštine.

Istovremeno konstatujemo, da je sporazum o odgodi izbora nove uprave UJU, koji je bio prihvaćen od delegiranih zastupnika sviju 5 povereništava, desavuiran na skupštini od zastupništva beogradskega povereništva. Upravo zato bio je onemogućen svaki sporazum i u izboru novoga izvršnog odbora, premda su ova tri povereništva u interesu mira u Udruženju bila spremna pristati i na taj nov izbor — i ako su ga smatrala nepotrebnim i u toj prilici nezgodnim, pa je kod kasnije poveljenih pregovora o tomu svaki predlog sa strane ovih povereništva bio od druge strane a limine odbijen, tako, te je predložena lista bila diktirana od samo jednoga povereništva.

Naročito naglašavamo, da ova tri povereništva nisu pri tomu činila nikakvih posebnih ličnih pitanja, dok, naprotiv, druga strana u tomu nije popustila ni u jednome licu.

Tako je došlo do situacije, da je ovaj izbor prvi put u Udruženju izveden s nadglašavanjem, i to u odsutnosti velike većine de-

legata iz različitih krajeva, a bez ikakva učesća triju povereništava, koja su pred izborom oficijelno izjavila na skupštini, da pod takim uslovima neće učestovati u izboru, pošto je navedenom intrasigurnošću druge strane bio potpuno onemogućen svaki sporazum, a neodmerenim ponašanjem nekih elemenata, usled toga, unesena nepotrebna i po naš staleški ugled štetna zabuna i nestrpeljivost.

Van sumnje je, da za današnje teško stanje u Udruženju nosi i odgovornost ona strana, koja je to stanje stvorila, a kod čega se mora naglasiti, kao prirodna posledica, da je tako primljena uprava slaba i bez potrebna autoriteta u poslojima Udruženja.

V.

U današnjim prilikama, gde je učiteljstvo i škola pred rešavanjem važnih aktualnih pitanja, smatramo, da je Udruženju potrebna upravo sada jaka i homogena uprava najaktivnijih prosvetnih radnika, uz koje će biti čitav učiteljski stalež, a koji će davati punu garanciju za vodenje Udruženja obzirom na prosvetne i staleške interese u čitavoj zemlji jednako.

S toga razloga smatramo neophodnim, da se hitno urede prilike u Udruženju u sledećem pravcu, ne želeći ni ukoliko tangirati dobru volju i ličnu vrednost pojedinaca u upravi:

1. Nova uprava, koja je na skupštini izabrana na gorenavedeni način, ima značaj poslovne uprave do potvrde novih pravila, koju potvrđuje nova uprava što prije da ishodi u interesu sredjenja prilika u Udruženju.

2. Pošto ova uprava nema potrebna oslonca u svim delovima staleža i organizacije, kao ni nužnoga autoriteta u javnosti, smatramo neophodnim za ojačenje toga

ugleda, da svi poverenici udju odmah u izvršni odbor Udruženja i da ta uprava deluje u svim poslojima i pitanjima organizacije, u redovitim mesečnim sednicama.

3. Da se ojača autoritet organizacije i putem staleške štampe, i da se pokaže da je list objektivni i informativni organ celokupnoga članstva i za sve delove jednakopravno, smatramo nemogućim, da glavni urednik lista i aktivni predsednik jedne sekcije bude jedno te isto lice. Zato, da gore imenovani forum uprave (s poverenicima), odnosno glavni odbor, preuredi što pre to pitanje i popuni uredništvo novim, neutralnim licima.

4. Ovu svu reorganizaciju treba izvesti odmah, da na taj način ojačana uprava bude u stalnom kontaktu pred merodavnim faktormi kao pretstavnik čitavoga u UJU organizovanoga učiteljstva i celoga staleža, kako bi naročito u rešavanju materijalnoga našega pitanja, kao i drugih školskih i staleških pitanja, ta uprava imala i puni ugled.

5. Obzirom na opću želju članstva za konačnim sredjenjem prilika u UJU mandat ove uprave ne može ni u komu slučaju da traje dalje od prve naredne skupštine UJU, koja treba da se održi u Splitu, kako je to i na redu.

Septembra 1930.

Za Povereništvo UJU Ljubljana:
Andrej Skulj, Josip Kobal, Ivan Dimnik.

Za Povereništvo UJU Split:
Petar Grego, Bonifacij Kalebić, Ilija Kutlača.

Za Povereništvo UJU Zagreb:
Jovan Milojević, Krajačić Ljudevit, Jelisava Vavra.

Delo učiteljstva za procvit kmetsko i gospodinjstvo nadaljevalne škole.

DELOVNO OBČESTVO KMETSKO-NADALJEVALNIH ŠOL.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine Ljubljana.

III. No. 15.176.

Ljubljana, dne 19. septembra 1930.

VABILO.

V smislu Pravilnika za kmetsko-nadaljevalne škole § 13., 2.3 vabim vse gg. voditelje kmetsko-nadaljevalnih šol (Dravske banovine) k delovnemu občestvu, ki bo dne 3. in 4. oktobra 1930. v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta.

Spored:

Petek, dne 3. oktobra: Ob 11. uri: Otvoritev, pregledno poročilo o organizaciji

in delovanju kmetsko-nadaljevalnih šol v šolskem letu 1929/30. ter razgovor o poročilu. Poročal bo g. Krošl Jože. Po poročilu vodstvo po razstavi.

Ob 14. uri: Pospeševanje živinoreje pot kmetsko-nadaljevalnih šol.

Ob 15. do 18. ure: Poročila gg. voditeljev o delovanju na posameznih kmetsko-nadaljevalnih šolah.

Sobota, dne 4. oktobra. Ob 8. uri: Kako zbira učitelj gradivo v domačem kraju za pouk na krajevni kmetsko-nadaljevalni šoli. Govorijo g. Gosak Josip, vodja kmetsko-nadaljevalne šole Teharje. Koreferent g. Žukovec Franc, vodja kmetsko-nadaljevalne šole Šmihel pri Novem mestu.

Ob 9. uri: Poslovanje in pravilnik za kmetsko-nadaljevalne škole. Poroča g. Krošl Jože.

Od 10. do 12. ure: Poročila gg. voditeljev.

Ob 14. uri: Razgovor o metodi. Vodi g. Žagar Stanko, vodja kmetsko-nadaljevalne šole Dobrava pri Kropi.

Ob 15. do 17. ure: Predlogi. Volitev zastopnikov. Zaključna beseda.

Delovno občestvo je obvezno za vse voditelje kmetsko-nadaljevalnih šol.

Z delovnim občestvom bo združena razstava učil in učnih pripomočkov za kmetsko-nadaljevalne škole, ki je namenjena samo udeležencem delovnega občestva. Razstava bo nazorno pokazala, katera učila si more izgotoviti voditelj sam ter katera tu in inozemska učila so najprikladnejša za njegovo šolo. Da bo razstava kolikor mogoče praktična in da bo prikrojena našim domačim razmeram, zato vabim vse gg. voditelje, da vsaj do 29. septembra uradno vpošljejo na kmetski oddelek banske uprave v Ljubljani: 1. učila, ki so jih sami, oziroma z učenci kmetsko-nadaljevalne škole izgotovili; 2. učila, ki si jih je šola nabavila in ki so se izkazala kot dobra; 3. učne pripomočke (knjige), ki zelo koristijo učitelju pri pripravi na pouk. Na vsakem učilu bodi pritrjen listič z označbo kraja in event. drugimi pripombami.

Važnejše samostojne predloge glede organizacije, oziroma pouka na kmetsko-nadaljevalnih šolah je poslati kmetskemu oddelku banske uprave vsaj do 26. septembra 1930.

Gg. voditelji, ki ne reflektirajo na skupno stanovanje, oziroma prehrano naj to do 26. septembra sporočijo kmetskemu oddelku banske uprave v Ljubljani, kjer dobijo sploh vsa nadaljnja pojasnila.

DELOVNO OBČESTVO ZA UČITELJICE GOSPODINJSKO-NADALJEVALNIH ŠOL

se vrši dne 6. in 7. oktobra 1930. v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev s sledečim

Sporedom:

Ponedeljek, dne 6. oktobra. Ob 11. uri: Otvoritev, pregledno poročilo o organizaciji in delovanju gospodinjstvo-nadaljevalnih šol v šolskem letu 1929/30. ter razgovor o poročilu. Poročal bo g. Jože Krošl. Po poročilu vodstvo po razstavi.

Ob 14. uri: Kako damo in ohranimo gospodinjstvo nadaljevalni šoli kmetski značaj.

Ob 15. do 18. ure: Poročila voditeljice o delovanju na posameznih gospodinjstvo-nadaljevalnih šolah.

Torek, dne 7. oktobra. Ob 8. uri: Kako je na gospodinjstvo-nadaljevalnih šolah — teorijo tesno združiti s prakso, da tvori pouk celoto in ostane zanimiv. Govorijo g. Ana Mešiček, voditeljica gospodinjstvo-nadaljevalne šole Krčevina pri Mariboru.

Ob 9. uri: Poslovanje in pravilnik za gospodinjstvo-nadaljevalne škole. Poroča gosp. Krošl Jože.

Tovarišice, tovariši! Došla je doba za nabiranje naročnikov za „Naš rod“. Poprimite tudi letos z vsem elanom, da dosežemo častno število, kakor lani.

LISTEK.

Še izza našega kongresa.

Prav za prav se je to zgodilo pred kongresom.

Se dokaj težka ladja nas je potegnila v dobri uri po Donavi v raztegnjeno Pančevo. Utrujen in vročine in razgledovanja smo posedli pred pravoslavno cerkvijo v senco konstanjev in čakali vratarja, da nam razkaže pravoslavno hišo božjo.

Pred nami se podi kup otrok ob nogometu. Kar z glavo butajo v žogo, da je odskakovala visoko v zrak. Tovariš mi pravi, da to ni baš lahka reč!

Gledamo, gledamo te male sportnike pred seboj... in čakamo, čakamo...

Pa jim le voščim besedo:

— Ej slišite, gotovo ste šolarji. Pa da, nekaj da vas vprašam. Kaj, kdo ve in pozna Maribor. Na primer: v kateri banovini leži Maribor, Celje ali Ljubljana, kaj mislite? Da, da, Maribor pa Celje? ...

Pa se nikdo prav ne zmeni za vprašanje. Kar naprej brcajo svojo žogo, z glavo kakor obsedeni... Pač samo eden nas fiksira od strani poleg ograje.

— No, no, ti pa gotovo veš, kaj ne? — vprašam največjega v družbi, pa mi drugi povedo, da obiskuje že pančevsko meščansko šolo. Mislim si pač, da bo ta gotovo uganil, kako ne...

No, pa je odgovoril kar tako brez premisleka, spontano:

— Ej, pa znate gospodine, pa mi u gradjanskoi školi ne učimo o banovinama, već o Evropi i Aziji! Pa da! ...

Kar vsi bruhnemo v smeh brez kraja in si mislimo:

— Ej, brate naš, baš si dobro pogodilo! Vrlo dobro! ...

Pa pravijo, da se naši fantje dobro ne odrežejo! Živeli naši mladi Pančevčani! Na svidenje še kdaj! — Až. —

ALBERT ŽERJAV:

Starši proti slikam.

(Povodom Fleretove »Naše prve knjige«.)

V elementarnem razredu sredi septembra. Ze nekam bolj s sigurnimi koraki se gibljejo naši mali po hodnikih in se mešajo med velike ter tako sklepajo svoja prva poznanstva s tovariši na šoli. Vesel sem, če gledam to pisano tovarišijo med odmori na dvorišču, kako se podi, smeji in raste v veselju ves dan, vse dni...

Po dobrem tednu sem že kazal mojim malim sliko iz Fleretove začetnice in v par uricah smo dodobra spoznali vso družino: Iveka in Anico, pa njune starše in zvestega Belčeta pri hiši. Kaj kmalu smo seve morali naročiti Fleretove slikarice. Vsak dan smo nestrpno čakali pošte. No... pa smo v ponedeljek vendarle odprli paket in moji mali so kar skočili s klopi in segli po knjigah na mizi. Da bi ji le videli!

Seveda, kdo bi se jezil! Ves dopoldan: obračanje listov, kazanje slik in smešnih prizorov, prisvajanje slik in črk, zavijanje knjig, številna povpraševanja o tem in

onem... No da, kdo bi se jezil tej radovednosti! Vsakega je spravila knjiga do besede in to je prav.

Moram reči, da so sprejeli otroci svojo prvo knjigo prav lepo in z nemalim veseljem. Res, prvo knjigo v svojem življenju! Da bi le ostalo to veselje!

Pa starši, ki so šteli denar za njo?

Opoldne povem deci, da pokažejo knjigo vsem domačim pri hiši. Naj še odrasli spoznajo našo začetnico!

Naslednji dan seveda razgovori in poročila učencev o prvi knjigi. Prav živa anketa z najmlajšimi vso uro dopoldne. —

Da, prav različna tolmačenja o Fleretovi knjigi. V splošnem so jo pregledali vsi domači in deloma tudi prečitali tekst v drugem delu. Pa so rekli tudi starši kako besedo o knjigi in moji mali vse ujamejo na svoje tanko uho...

Resnično, prav nič se ne čudimo poudarku odraslih, da knjiga ni poceni in da je res malo težko najti v viničarski koči nad klanecem skoro kar dva kovača za šolski abecednik, ko ljudje včasih ne zmorejo niti za sol. Tudi ta očitek naj nas nikar ne presenetja, da pogrešajo starši v Fleretovi knjigi nekdanjo tako lepo in čedno zasukanih pismenk, kakršnih najdeš vse po lno po starih abecednikih. Skoro sam tisk brez vzornega rokopisa! Vidite, vse to naj nas ne odvraca od moderne Fleretove knjige. Torej ne bodimo malenkostni.

Toda stvar je druga! Naši ljudje mislijo in pravijo, da je v Fleretovi knjigi preveč slik in da se učenci ne bodo iz slik kdo ve kaj posebnega naučili. Še vedno mislijo, da se otrok ob slikah in s slikami samo »fletkano igračka« in da s slikami v šoli tra-

timo čas in resno voljo naših malih. Nemara še ne vedo, da je gledanje in obračanje slik in podobice vedno aktivno duševno delo otroka na tej stopnji razvoja! Vem, nekdanji abecedniki so kar skorparili s slikami, komaj da je kje kaka drobna ilustracija ušla v knjigo in se strahoma stisnila med natrpan tekst v knjigi. Da, da, naši starši pač ne privoščijo otroku dovolj slik, to vemo vsi. Pa tudi risanje otrok jim ni bog ve kako pri srcu, češ: čakarije, zamuda časa in potrata papirja! Poglejte, naši starši poznajo najrazličnejše »moralne slike« in jih skrivajo še dokaj spretno pred deco. Treba bi pa seve bilo, da bi ljudje spoznali tudi tako zvane »moralne« slike in jih tudi privoščili našemu široko radovednemu otroku ob vsaki priliki. Kaj ne, malo huda obožba je pač dejstvo, da se naš kmetski otrok vse pre malo igra v svoji mladosti in da bi moral v šoli že kar pozabiti na igro! Zdi se mi, da bi ne bili ravno proti, ko bi mogli že kar deco napotiti v strelske jarke. Da, da, privoščimo naši deci kup peska in kamenčkov, pa okroglično punčko iz porcelana ali cunj, in pa mnogo, mnogo lepih slik, saj je še vedno kaj časa in prilike, da zrastejo iz naših ne bogljenčkov še veliki, pametni in mo-

drostni ljudje kakršni smo pač mi, ki hočemo, morda nevede pozabiti na svojo prvo mladost ali pa jo celo uničiti drugim, kar je še najhujše! Ali si sploh še morete misliti človeka brez mladosti in otroškega ognja? Ljudje božji, ne pozabite na deco svojo in na slike, ki jih ima tako rada, rada! ...

Mojster Gaspari, daj in še kdaj po tegni s svojim čudodelnim čopičem po praznih straneh naših knjig, ki še pridejo, izidejo. Naša mladina je spoznala svojega pravega mojstra! ...

Vse tov. opozarjamo na navodila za nabiranje naročnikov za „Naš rod“ in „Mladinsko Matico“!

Od 10. do 12. ure: Poročila voditeljic.
Od 14. do 16. ure: Predlogi.

Za razstavo in predloge so merodajne iste smernice, kakor za razstavo učil kmetško-nadaljevalnih šol.

Za bana pomočnik:
Dr. Otmar Pirkmajer, s. r.

GOSPODARSKO ZADRUŽNI TEČAJ BELOKRANJSKEGA UČITELJSTVA V KRIZEVCIH.

Gospodarska kriza, to neizogibno zlo sodobnega gospodarskega sistema in neposredni vzrok kulturnega, moralnega in socialnega kaosa, je poklicala tudi one faktorje, ki jim je izročeno kulturno in prosvetno delo med narodom, da vedno bolj in bolj posegajo v njega gospodarski tok. Če se v življenju prerado pozablja na važnost gospodarstva in njega fundamentalnega značaja v družabnem kulturnem in moralnem razvoju, pa prav gotovo ne more v takih zgodovinskih razdobjih nobeno kulturno, prosvetno, najmanj pa šolsko reformno delo preko njega.

Učitelj, kakor tudi vsak kulturni delavec ne more doumeti, brez dobrega poznanja materijalnih življenjskih odnošajev, proizvodnje in porazdeljevanja dobrin, skratka gospodarske konstelacije naroda, njegovih kulturnih razmer in potreb. Brez poznanja tega pa ni v stanju sistematično in uspešno vršiti svojo nalogo niti v šoli, niti izven šole, da ne omenim nadaljevalnega šolstva.

Da zadosti učiteljstvo tej potrebi, so se vršili v toku letošnjih počitnic v vsej kraljevini gospodarski tečaji za njegovo nadaljnjo gospodarsko izobrazbo. Med drugimi je tudi Savska banovina organizirala za svoje učiteljstvo tak tečaj na srednji gospodarski šoli v Križevcih pod vodstvom direktorja Dr. Mohačka.

Na iniciativo in po zaslugi BUD je bilo sprejetih v tečaj 10 učiteljev in 1 učiteljica iz Belokranjine.

Kraj sam je bil v polni meri posrečen. Naj omenim, da je srednja gospodarska šola v Križevcih zibelka današnje gospodarsko-šumarske fakultete v Zagrebu. Na zavodu samem se nahaja bakteriološki in serološki zavod ter selekcijska postaja. V neposredni bližini zavoda pa je internat z nižjo gospodarsko šolo, kjer so imeli tečajniki brezplačno hrano in stanovanje. Internat razpolaga z lepim kompleksom zemljišča, kjer so zastopane vse panoge poljedelstva.

Po zaslugi in neumornem prizadevanju predavateljev so dobili tečajniki v tem kratkem času vpogled v vse panoge kmetijske proizvodnje, od poljedelstva, sadjarstva in vinogradništva pa do živinoreje in mlekarstva. Poleg kmetijskega produkcijskega procesa pa so dobili tečajniki temeljitše znanje iz zadrugištva, ki je bil glavni predmet tečaja. Teorijo zadrugištva je predaval Dr. Kajnik iz Zagreba. Zadrugno knjigovodstvo pa je vodil ing. Kovačević.

Teoretični in praktični del tečaja pa so izpopolnile ekskurzije na državno posestvo v Božakovino, fakultetno gospodarstvo v Maksimiru itd. Ob zaključku tečaja pa je banovina podarila vsem udeležencem literaturo v obliki brošur in knjig gospodarskega značaja. Tako je banovina brezplačno preskrbela sredstva za nadaljnje gospodarsko izpopolnjevanje tečajnikov. Njih praktično delo pa naj pokaže plodove tečaja v tem, morda najbolj siromašnem in gospodarsko najbolj zaostalem delu zemlje. Mj.

„Mladinska Matica“ in „Naš rod“.

Nekateri tovariši so se obrnili na upravo obeh mladinskih podjetij z raznimi nasveti. Nasvetovalci so nekateri, da je najpraktičnejše pošiljati nabrani denar le mesečno na upravo, čeprav nekateri otroci plačajo naročnino za vse ali za več mesecev naprej. Tem odgovorjamo:

1. Uprava je to nasvetovala, ker je v njenem interesu, da zbere nabrani denar v svoji blagajni in ga plodonosno naloži v hranilnici, dočim bi sicer ležal denar po šolskih miznicah.

2. Upravi se je zdelo umestno, da poverjeniki takoj vpošljejo ves denar; to pa v interesu poverjenikov samih, da nimajo z njimi nikakih skrbi ali nepravil. — Razume se, da smejo poverjeniki pošiljanje urediti po lastni uvidenosti in pošiljati oni znesek, ki odgovarja številu naročnikov — tudi mesečno. S tem se tudi naročanje res poenostavi. Zato nima uprava principiarno ničesar proti takemu naročevanju.

Ker so pa tudi možni slučajji, da posamezni poverjeniki odpošljejo ves nabrani denar upravi, smo se morali pri formuliranih položnicah ozirati tudi nanje.

Od par strani je uprava prejela tudi po-

misleke glede zvišanja naročnine na mesečnih 250 Din, češ, da to nasprotuje a) sklepu letošnje delegacije in b) da rodi tako visoka naročnina pomisleke, ali bo mogoče vzdržati število naročnikov na doseženi višini.

Sklep delegacije ni striktno naložil upravi določiti naročnino na 2 Din, ampak je samo izrazil to željo, ki naj se, če le možno upošteva.

Uprava pa ne sme riskirati deficita na podlagi tako nizke naročnine toliko časa, dokler ne izhaja iz števila naročnikov z vsoto gotovostjo, da je vsaka izguba izključena.

Kar se pa tiče bojzani, da se bo število naročnikov znižalo, opozarjamo cenjene poverjenike(ice) le na to dejstvo, da se naročnina faktično ni nič zvišala od lanskega leta. Kar je bilo mogoče lansko leto, more biti pri dobri volji tudi letos. »Mladinska Matica« niti najmanj ne dvomi, da bo ostala učiteljska požrtvovalnost na isti višini, kakor doslej. Nasprotno gotovi smo, da dobimo letos v naše vrste še celo vrsto tudi tistih šol, ki so stale ob strani. In takih je v naši banovini še preko 200.

Uprava »Našega roda« in »Mladinske Matic«.

Tečaj za učitelje defektne dece, slabonadarjene gluho-neme in slepe.

Prosvetni minister je izdal naredbo, s katero razpisuje natečaj za učitelje za defektno deco. Sprejetih je 51 kandidatov, ki morejo biti učitelji in učiteljice vseh banovin. Sprejetih je iz poedinih banovin sledeče število: Iz vardarske 5, vrbarske 1, dravske 8, drinske 3, dunavske 8, zetske 2, moravske 8, primorske 5, savske 9 in iz Beograda 2. Iz Jagodine je sprejet tudi naš tov. Zvonko Ermenc, Moravska banovina. Tečaj je stavljen na zelo široko osnovo in obsega načrt za delo za slepe, gluho-neme in slabonadarjene otroke. Vodja tečaja je dr. Marko Krstić, ravnatelj moškega učiteljskega v Beogradu. Na tečaju bodo predavali najboljši strokovnjaki, predavanja se prične 8. oktobra na moškem učiteljskem in bodo trajala do 1. julija. Takrat bodo morali polagati kandidati strokovni diplomski izpit, in sicer iz enega glavnega predmeta (slabonadarjenost, slipe, gluho-nemost) in enega stranskega predmeta.

Tečaj je osnovan na osnovi čl. 162. zakona o narodnih šolah in so prejela razpis vsa upraviteljstva za učitelje, ki se hočejo posvetiti pouku in vzgoji gluho-neme, slepe in duševno zaostale dece.

Za tečaj se je javilo veliko število kandidatov, tako da niso mogli biti vsi sprejeti. Iz Dravske banovine so bili sprejeti: Gabrijel Janežič iz Škofje Loke, Andrej Stele iz Ljubljane, Vladimir Erat in Vladimir Korbar iz Maribora, Janez Perenič iz Vodice, Josip Stopar iz Petrovc v Prekmurju, Antonija Pungartnik iz Sv. Ilje pri Slovenjgradcu in Marija Polak s Ponikve.

Udeleženci tečaja, ki se bo vršil na moškem učiteljskem v Beogradu, bodo za časa posejanja tečaja prejeli vse svoje redne

Učiteljski pevski zbor UJU.

—pev Pevski tečaj za mešani zbor se bo vršil 4. in 5. oktobra v Ljubljani. 4. oktobra od 9. do 11. in od 16. do 19. ure, 5. oktobra od 8. do 11. ure. Prečitajte natančno okrognico, da ne bo nepotrebnih pomislekov.

Odbor.

Pevke in pevci! Ponovno Vas prosim, da prinesete k prihodnjemu pevkemu tečaju vse note, katere ste si izposodili pri zboru. Takoj ob pričetku tečaja mi mora vsak navesti imena skladb, ki si jih je izposodil. Tovariši in tovarišice zavedajte se svoje dolžnosti!

Rupnik.
Obleke kemično čisti, barva, plišta in lika tovarna JOS. REICH.

Naša gospodarska organizacija.

— Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za 220. in 221. smrtni slučaj (Anton Lenarčič, Novo mesto in Pavla Zabolnik, št. Pavel pri Preboldu) za znesek 11 Din, zakonski pari 21 Din. Zamudnikom sem k temu znesku prištel še zaostanek iz prejšnjih mesecev. Prosim, nakažite takoj! — Zadnji dve posmrtnini sta znašali 25.000 Din. — U. S. ima 2500 članov.

Osebne zadeve.

— i Stalnost po § 71. zakona o narodnih šolah je priznana začasnim učiteljem(icam): Iskra Zori iz Trbovelj; Godec Alojziji iz Vel. Doline; Gorjanc Mariji iz Sv. Barbare; Globokar Ivanu iz Stične; Ščurek Angeli iz Bleda; Klun Francu iz Zagorja ob Savi; Kiferle Danici iz Brusnice; Zupančič Dragotinu iz St. Vida nad Valdekom; Prelog Avgustu iz Dornove; Novak Ani iz Zavrca; Skuber Katarini iz Mežice; Jovičič Bruni pri Sv. Miklavžu; Šlibar Tereziji iz Bleda; Stopar Josipu iz Pertoče; Bajde Viktorju iz Luče; Strukelj Zofiji iz Preddvora; Hari Denešu iz Tišine; Ravbar Frideriki iz Domanjševcev in Gruden Danici iz Sv. Križa pri Ljutomeru; Vreže Juriju iz Šoštanj; Ambrož Martinu iz Vitanja; Japelj Pavlu iz Vrhnike; Konečnik Cirilu iz Radvanj; Rooss Korneliji iz Senčurja; Doma-Belović Jolandi iz Radmožancev.

— i Imenovanja na meščanskih šolah. Na meščanskih šolah v Dravski banovini so bile izvršene naslednje premestitve učiteljstva: Na Jesenice Puhr Dragotin; v Krško Medved Stane; v Ljutomer Lindtner Alfonz; v Mežico Domnik Drago, Stanič-Koželj Olga; v Ormož Černut Janko; na Rakek Klinar Terezija; v Ribnico Rott Gotard, Slapšak Ana, Slapšak Dora; v Sv. Lenartu v Slov. goricah Verovšek Marija; v Šoštanj Theuerschuh Ivan; v Trbovlje Škerjanec Metod, Brandstetter Marejta, Erbežnik Jožica; na Vič Pezhan Milena, Černivec Katarina, Jankovič Bratislava; v St. Vid nad Ljubljano Vanič Ladislav, Korenc Henrik, Hvala Just; v Vojnik Konečnik Milena; v Zgornjo Šiško Prekuh Jožica; v Novo mesto Štrbenk Karel; v Senovo Christof Dragotin, Albert Zlata; v Brežice Polaćek Dragica; v Trzic Oman Oton; v Slovenjgradec Jenko Alojziji; v Dol. Lendavo za začasnega ravnatelja Dobernik Simon. — V službovanje meščanskim šolam so dodeljeni: Zupan Marija iz Sarajeva na I. dekliško meščansko šolo v Celju, Verbič Ivan iz Krškega na I. deško meščansko šolo v Ljubljani, Tavčar Marija iz Krškega na I. deško meščansko šolo v Ljubljani, Štancar Antonija iz Zgornje Šiške na I. dekliško meščansko šolo v Ljubljani, Serajnik Marija iz Celja na I. dekliško meščansko šolo v Mariboru, Kromar Julija iz Brežic na I. dekliško meščansko šolo v Mariboru, Trost Janko za ravnatelja v Ribnici, Novak Marija iz I. dekliške meščanske šole v Ljubljani v Zgornjo Šiško, Mervič Anton iz Ribnice za ravnatelja v Novo mesto, Goršek Josip iz Mežice za ravnatelja v Senovo, Zupančič Ana za ravnateljico dekliške meščanske šole v Celju, Vauda Milan iz Ptuja v Vojnik.

Splošne vesti.

— Prihodnja številka »Učiteljskega Tovariša« izide že v sredo ter prosimo društva in dopisnike, da pravočasno pošljejo dopise.

— Opozarjamo na današnje vabilo delovnega občestva kmetško in gospodarsko nadaljevalnih šol, ki smo ga naknadno prejeli od kraljeve banske uprave.

— Prvo poslovno leto za Učiteljsko gospodarsko poslovalnico konča 31. decembra 1930. — UGP bo tedaj začela pošiljati provizijo naročnikom šole po letnem sklepu, in to od poravnanih računov in od one vsote, za katere je UGP sama prejela provizijo.

— Zakon o kmetijskih šolah. V ministertvu za kmetijstvo so končali delo na zakonskem predlogu o kmetijskih šolah. Zakonski predlog so poslali vsem kmetijskim šolam in kmetijskim ustanovam, da izrazijo o njem svoje mnenje.

— Zasebne šole ne smejo pobirati šolnine. Po uradnih poročilih kraljevskih banskih uprav, zahtevajo privatne šole v kraljevini plačilo šolnine od staršev učencev, kar je očitno v nasprotju s §§ 4. in 164. zakona o narodnih šolah. Zaradi tega je odredil minister prosvete, da morajo vse privatne šole takoj ukiniti plačevanje šolnine v katerikoli obliki. Načelniki prosvetnih oddelkov in šolske uprave morajo o tem takoj obvestiti starše učencev. Izvzete so samo privatne šole za defektno deco.

— Učiteljski Sokoli. Na župnem prednjaškem tečaju sokolske župe Ljubljana, ki se je vršil v Narodnem domu od 15. do 27. septembra t. l., je med drugimi obiskovalo in dovršilo z uspehom, teoretično-praktičen župni prednjaški tečaj, tudi 6 bratov-učiteljev in 4 sestre-učiteljice: Eržen France, učitelj v Banjaloki pri Kočevju, Kovič Minka, učiteljica v Moravčah, Kutin Beta, abiturijentka, Merhar Milan, učitelj v Moravčah, Pizzulin Rudolf, učitelj v Velikih Laščah, Poprat Marica, učiteljica v Kamniku, Remškar France, učitelj v Preserjah, Taufer Venčeslav, učitelj v Litiji, Vaksel Mira, učiteljica telovadbe v Ljubljani, Vidmar Miro, učitelj na Škrilju.

— Predložitev prijav po upokojencih za prejetje draginjskih doklad. Da se kontrolira pravica, prejemati draginjske doklade, morajo po členu 141. pravilnika za delo

računovodstvenih oddelkov finančnih direktorij predložiti vsi upokojenci odseku za računovodstvo vsako leto v začetku meseca oktobra predpisane prijave za prejetje draginjske doklade. Za otroke, stare preko 16 let, ki se redno šolajo, se morajo priložiti prijavam tudi potrdila šole o rednem šolanju. Vsled tega se vsi v Ljubljani bivajoči upokojenci obveščajo, da dobe predpisane tiskovine za prijavo pri odseku za računovodstvo, referatu za civilne in vojaške mirovine, Krekov trg, pritličje, soba št. 6 v času od 1. do 10. oktobra 1930., kjer naj se vsi upokojenci osebno, toda le v tem času, zglase. Izven Ljubljane bivajočim upokojencem se bodo dostavile prijave po pošti. Pravilno izpolnjene in po dveh aktivnih ali upokojenih državnih uradnikih potrjene prijave se morajo takoj vrniti temu odseku. Upokojencem, ki se ne bodo odzvali temu pozivu, se bodo ustavilo izplačevanje draginjske doklade. Pri tej priliki se vsi upokojenci ponovno opozarjajo, naj v bodoče vsako spremembo bivališča javijo najpozneje do 10. vsakega meseca. — Dravska finančna direkcija — odsek za računovodstvo.

MIROSLAVA LEITGER

LJUBLJANA, JURČIČEV TRG ŠTEV. 3.
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija in izdelovanje šablon. Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje in predtisk.

— Hvaležnost odličnega učenca. Podpisani je prejel od slikarskega umetnika prof. M. Sternena (nekdanjega učenca na krški meščanski šoli) kot odgovor na pismeno čestitko k 60letnici sledeče vrstice: »Sprejmite mojo najvdanejšo zahvalo za čestitko. Spominjati šolanja pri Vas in pobuda, ki ste mi jo Vi gospod ravnatelj dali za nadaljnje študije so mi sveti, ker ste mi pokazali pot v svet. — Zato se Vam gospod ravnatelj še enkrat za vse najiskrenejše zahvaljujem.« — Josip Bežalj.

— Članom učiteljskega društva za mariborski šolski okraj! Kakor ste čitali v prejšnji številki »Učit. Tovariša«, imamo v soboto 11. t. m. ob pol 10. uri predpoludne v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru občni zbor, pri katerem položijo račun svojega dela vsi društveni funkcionarji in pretehtamo tudi težo sodelovanja vseh ostalih članov. Pridite točno, da čimprej izvršimo občni zbor, po katerem se imamo v razgovoru pohvaliti, v še večji meri pa medsebojno potožiti o raznih in počitnicah in še danes neresenih vprašanjih, zlasti o pripadajoči nam stanarini, kurivu itd. Zato pridite točno in polnoštevilno — za marsikaterega bo marsikaj novega! Ne pozabite zavrniti zaostale članarine! Disciplina — povsod, pri sebi — in drugod! — Predsednik.

— MLADINSKA MATICA. Na mnoga vprašanja cenj. poverjenikov zaradi položnic za nakazilo denarja, prosimo, da počakajo dotle, da jim pošljemo navodila in položnice. Zbiranje naj se nadaljuje, denar pa nakaže takoj po prejemu položnic. Zamuda je povzročena po poštni hranilnici, ki nam ni mogel staviti tako veliko število položnic z novim računom pravočasno na razpolago.

— Razprava o novih učnih načrtih. Glavni prosvetni svet v Beogradu je začel z rednimi sejami. Razpravljali bo o učnem načrtu za srednje šole, ko bo ta gotov pa o učnem načrtu za osnovne šole in končno za učiteljske.

Naš prvi domači izdelek!

— § 166. zakona o narodnih šolah. Tovariši(ice), ki so bili sprejeti iz kontraktualne v državno službo, naj prosijo ministertvo prosvete za vštetej kontraktualne službe v službeno dobo za napredovanje v osnovni in položajni plači. Prošnje je predložiti v dveh izvodih (A+B) in jima priložiti izvod iz »Usl. listak«, dekret o sprejemu v državno službo in potrdilo o času kontraktualnega službovanja, če ni to označeno že v dekretu o sprejemu v državno službo.

— § Kolkovanje prošenj za položajno plačo glasom razpisa ministertva prosvete O. N. br. 81.897 z dne 31. marca 1930. glej Ročni katalog 1930./31. na str. 79. predzadnji odstavek.

— § Označba prošenj in prilog glasom razpisa prosvetnega oddelka IV. Štev 1092/29 — glej Ročni katalog na strani 80. prvi odstavek in na str. 39.

— § Pošiljanje vlog (poročila) glasom razpisa O. N. br. 39.405/28 in IV. štev. 5322/30. glej Ročni katalog str. 39.

— § Stalnost v državnih službi priznava ministertvo prosvete učiteljem po § 71. zakona o narodnih šolah in vrtnaricam po § 73. istega zakona z dnevom usposobljenostnega izpita in ne z dnevom, ki sledi izpitu.

Oprimate se vsi dela in pošljite pravočasno naročilo za „NAŠ ROD“.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

= **KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bo imelo svoj redni občni zbor v soboto 11. oktobra ob 10. uri v Kamniku. Dnevni red: 1. Poročilo društvenih funkcijonarjev. 2. Določitev članarine za l. 1930./31. 3. Volitve. 4. Situacijsko poročilo in stanovske zadeve. 5. Poročilo o pokrajinski skupščini. 6. Predlogi in slučajnosti. — Odbor.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA RAĐOVLJSKI OKRAJ** vabi k rednemu občnemu zboru, ki se bo vršil v soboto dne 11. oktobra 1930. v prostorih osnovne šole na Jesenicah. Dnevni red: 1. Letno poročilo odborovih funkcijonarjev. 2. Poročilo o skupščinah. 3. Volitev odbora, računskih pregledovalcev ter delegatov za skupščine. 4. Delovni program društva za bodoče leto. 5. Slučajnosti in predlogi.

= **PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bo imelo svoj redni občni zbor dne 6. oktobra v Mladiki v Ptuj ob 9. uri. Dnevni red: 1. Poročila o skupščinah. 2. Poročila funkcijonarjev. 3. Volitve novega odbora. 4. Slučajnosti. Ako bi občni zbor ne bil sklepčen ob 9. uri, se bo vršil eno uro na to drugi občni zbor ob vsakem številu članov. Tovarisko so vabljeni na občni zbor vsi oni, ki so iz kateregakoli vzroka izven organizacije.

= **SOSTANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bo imelo redni občni zbor 8. oktobra ob 10. uri na osnovni šoli v Soštanju. Poleg volitev bodo na dnevnem redu tudi poročila o pokrajinski in državni skupščini. Vabljeni tudi novi tovariši(ice) v okraju. Prosim polnoštevilne udeležbe. — Franjo Rejec, podpredsednik.

= **ORMOSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je svoje zborovanje zaradi delovnega občestva kmetsko in gospodinjstvo nadaljevalnih šol preložilo na 11. oktober. Zborovanje se bo vršilo v Ivanjokovcih.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOZJANSKI OKRAJ** bo imelo svoj redni občni zbor v soboto 4. oktobra 1930. ob 10. uri v Kozjem. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Zapisnik. 3. Poročilo o pokrajinski in državni skupščini. 4. Tajniško, blagajniško poročilo. 5. Proračun za upravno leto 1930./31. 6. Volitve. 7. Razgovor o sestavi kronike (tov. Staufer). 8. Slučajnosti. — Pričakujemo polnoštevilne udeležbe. Vabljeni ste zlasti tovariši(ice), ki ste prišli v naš okraj. — Odbor.

= **SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO LJUBLJANSKA OKOLICA, zahodni del** bo imelo svoj redni občni zbor 11. oktobra 1930. ob 8. uri na II. mestni deški osnovni šoli v Ljubljani z naslednjim sporedom: 1. Poročila društvenih funkcijonarjev. 2. Poročila delegatov pokrajinske in glavne skupščine. 3. Gospodična Vodetova predava o temi »Telesne hibe manjnadarjenih (pomožnošolskih otrok) in tipične posebnosti v njihovem duševnem življenju.

= **LOGASKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bo imelo v soboto, dne 11. oktobra 1930. svoj redni letni občni zbor v osnovni šoli na Raketu. Pričetek točno ob 9. uri. Udeležba obvezna! — Odbor.

= **SAVINJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO VRANSKEGA OKRAJA** bo zborovalo v četrtek 9. oktobra 1930. ob 10. uri v Braslovčah. Poleg običajnosti so na dnevnem redu: Poročila o obeh skupščinah. Proračun za leto 1930./31. Predavanja iz vzgojstva. Zaradi obeda se je prijavit tovarišu Lušinu v Braslovčah dva dni pred zborovanjem. — Jarh Josip, t. č. predsednik.

OBLACILNICA ZA SLOVENIJO

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarn. Državni nameštenci dobe blago tudi na obroke proti predložitvi legitimacij.

= **SVETOLENARSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bo zborovalo v soboto, dne 11. oktobra 1930. na osnovni šoli pri Sv. Trojici v Slov. goricah ob 10. uri. Ker je to zborovanje obnem občni zbor, je udeležba za vsakega člana obvezna; vabijo se pa tudi vsi novodošli tovariši in tovarišice.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ LASKO** bo zborovalo v soboto, dne 11. oktobra 1930. v Hrastniku. Pričetek zborovanja ob 10. uri. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk tudi predavanje o Sokolstvu. Udeležba stanovska dolžnost. — Odbor.

= **ŠMARSKO - ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO**. V vabilu k občnemu zboru našega društva je izpuščena 4. točka dnevnega reda: Poročilo o državni skupščini (por. tov. Glinšek). Iz poročila je jasno razvidno, da je ta točka izpadla le iz tehniških razlogov pri stavljenju samem.

= **OBČNI ZBOR LJUBLJANSKEGA UČIT. DRUŠTVA** se bo vršil v sredo 8. oktobra t. l. od 8. do 12. ure v telovadnici II. mestne deške osnovne šole s sledečim dnevnim redom: 1. Zapisnik lanskega občnega zbora. 2. Poročila društvenih funkcijonarjev: predsednika, tajnika in blagajnika. 3. Poročilo nadzorstvenega odbora. 4. Volitve novega odbora. 5. Predavanje o šolski razstavi v Beogradu. Poroča tov. Vek. Mlekuž. 6. Poročilo o pokrajinski skupščini. Poročevalce tov. Ciril Petrovec. 7. Poročilo o državni skupščini. Poročevalka tov. ga. Mira Engelman. 8. Slučajnosti. — Od članstva pričakuje odbor polnoštevilne udeležbe, neorganizirane tovarišice in tovariše pa vabi k udeležbi in pristopu v društvo. Pridite vsi in volite v odbor osebe, katerim se bo posrečilo poživiti društveno življenje in dvigniti ugled društva na isto višino, da bo lahko s sodelovanjem vseh članov zavzelo vodilno mesto med učiteljskimi društvi. — Odbor.

Po sklepu lista.

OCENA IZ OSNOVNE ŠOLE IN VPIS UČENCEV V GIMNAZIJE IN REALKE.

Kraljevska banska uprava razveljavlja z odlokom IV. No. 17.893/4. 1. oktobra 1930. okrožnice IV. No. 17.893 z dne 17. septembra 1930., IV. No. 17.893/2. z dne 26. septembra 1930. in IV. No. 17.893/3. ter odreja na podlagi brzovajnih odlokov ministrstva prosvete naslednje:

Učenci IV. razreda (IV. šolskega leta) osnovnih šol, ki so imeli koncem preteklega šolskega leta v izpričevalu četudi samo v enem predmetu red »slabo« (2), se ne morejo vpisati v gimnazije ali realke.

Že vpisane učence je odpustiti iz šole.

ODHOD UČITELJEV ZA DEFEKTNO DECO V BEOGRAD.

Kakor je javila večina tovarišev, ki so sprejeti v tečaj za defektno deco, odhajajo v Beograd v ponedeljek z večernim brzovajnikom, ki odpelje iz Ljubljane ob 8. uri zvečer. Tov. Janežič bo med potjo skušal dobiti vse tečajnike vkup ter jim dal potrebna navodila.

MLADINSKA MATICA.

Na mnoga vprašanja cenj. poverjenikov zaradi položnic za nakazilo denarja in sporočila števila naročnikov, prosimo, da počakajo vsi poverjeniki, da jim pošljemo navodilo. Zbiranje naj se nadaljuje, denar pa nakaže takoj po prejemu položnic.

IZJAVA.

»Slovenec« št. 224. z dne 1. oktobra t. l. prinaša v rubriki »Kaj pravite?« trditve neznanega dopisnika, da na razstavi UJU v Beogradu ni bilo poleg slik drugih slovenskih pisateljev opaziti slike A. M. Slomška. Ker se ta netaktna insinucija tiče predvsem prireditvenega odseka, izjavljam sledeče: Poleg Zupančiča, Cankarja, Trubarja, Levstika in drugih je bila tudi slika A. M. Slomška, kar lahko potrdijo vsi člani prireditvenega od-

seka in je na poverjeništvu UJU v Ljubljani poleg drugih slik tudi slika Slomškova, ki se ji kot drugim dobro pozna, da je bila nalepljena. Da spoštuje vse slovensko učiteljstvo A. M. Slomška kot prvega pisatelja učnih knjig, priča dejstvo, da je razstavni odbor razstavil v istem oddelku tudi njegovo prvo slovensko učno knjigo »Blashe ino Neshiza u nedelski sholi«. Poleg tega pa je pov. UJU v Ljubljani poslalo veliko njegovo sliko Dačkemu domu v Beogradu, kjer so jo obesili na zelo vidnem mestu pri vhodu. Priporočali bi »Slovenčevemu« dopisniku, da si to o priliki ogleda! Preden pa je nekdo napisal, da smo mi »zatajili« A. M. Slomška, naj bi si raje ogledal temeljiteje vso razstavo in bi videl, da ne spoštujejo A. M. Slomška samo »nekateri« slovenski učitelji, marveč vsi, ker prav vsi dobro vemo, da je bil ravno on naš prvi slovenski pedagoški pisatelj. Za take netočne informacije o beograjski razstavi se pa v imenu prireditvenega odseka v bodoče najlepše zahvaljuje

Vekoslav Mlekuž,
predsednik prireditvenega odseka
za pov. Ljubljana.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—.

18 Din likanje moške, damske obleke. Gg. čitateljicam in čitateljem se za likanje, čiščenje, popraviljanje tudi obračanja garderobe priporoča: Wallet Express, Ljubljana Stari trg 19.

RISALNA ORODJA kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik
Ljubljana — Stari trg 6.

Primerna ter koristna darila
so samo

Gritzner in Adler

šivalni stroj in kolo ter pisalni
stroj URANIA. Najboljši materijal
in lepa oprema samo pri

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA

Telefon 2913 blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913
Za šolo in učiteljstvo poseben popust.

Avgust Agnola

Zaloga stekla, porcelana,
kamenine, zrcal in šip.
Kompletne opreme za restavracije, hotele, gostilne,
kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo.

Luksuzni predmeti.

LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 10.

Telefon 2478.

Vse potrebščine za
ročna dela dobavlja

**L. Putan
CELJE**

UČITELJICE DOBIJO
10% popusta.

**L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15**

DEŽNIKI

Na malo. Na veliko.

Ustanovljeno leta 1839.

Telefon št. 2.282

Ugodnost!

Damske galoše . . . 70 Din
Moške galoše . . . 75 Din
Damski snežni čevlji 100 Din
Moški snežni čevlji . 110 Din

ANTON KRISPER, Ljubljana

Mestni trg 26 * Stritarjeva ulica 3

DENAR NALOŽITE NAJBOLJE IN NAJVARNEJE PRI DOMAČEM ZAVODU

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštne hranilnice št. 14 257 reg. zadruga z neom. zav. Brzovjavke: „Kmetški dom“. / Telefon 2847
V LJUBLJANI, TAVČARJEVA (SODNA) ULICA 1. ♦ ♦ PODRUŽNICE V KAMNIKU IN V MARIBORU

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6% brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7 1/2%, brez odbitka davka na rente. — Stanje vlog okrog 30.000.000 Din. Rezerve nad 100.000 Din. Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog. — Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. POSOJILA daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek.rač. pod najugodnejšimi pogoji.

Blagajniške ure: Ob delavnikih od 8 do 12 1/2 in od 3 do 4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8 do 12 1/2.

*Naročajte vsa tiskarska dela
za društva, šole, urade itd. itd.
v Učiteljski tiskarni v Ljubljani!*

Olje proti prahu, pisalna kreda, morske gobe, slikarske potrebščine nabavite ugodno pri firmi

CENTRALA V LJUBLJANI

MEDIČ-ZANKL

LASTNIK FRANJO MEDIC

TOVARNE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV

Domači proizvodi: Laneno olje, firnež, od najbolj preprostih do najfinejših lakov, emaj no-lakastih in oljnatih barv vseh vrst in nijanc. Kemično čiste, prstene in olepsane suhe barve, steklarski klej, čopiče itd.

TOVARNE LJUBLJANA — MEDVODE — DOMŽALE. PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA V MARIBORU IN NOVEM SADU

KARO

industrija čevljev

Samo dobre kvalitete!
za promenado
za cesto
za močno rabo
za turistiko
za lov
za smučanje.

MARIBOR

Koroška cesta 19.

Cenjeno učiteljatvo uživa še vedno že znane plačilne ugodnosti. Zahtevajte cenik!

Naročajte vsa iskarska dela
za društva, šole, urade itd.
v učiteljski tiskarni.
Ljubljani, Franciškanška 6

Telefonska številka 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

VZAJEMNA POSOJILNICA V LJUBLJANI

r. z. z. o. z.

MIKLOŠIČEVA CESTA ŠT. 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjžbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8. do 12.

OBLERE, PERILO, POVRŠNIKE, KLOBUKE, ČEVIJE, NOGAVICE, KRAVATE itd.

nudi ugodno v veliki izbiri

KONFEKCIJSKA MODNA TRGOVINA

JAKOB LAH * MARIBOR

GLAVNI TRG 2.

MANUFAKTURNA IN KONFEKCIJSKA TRGOVINA

VELIKA ZALOGA USNjenih SUKENJ

IVAN MASTNAK * CELJE, KRALJA PETRA CESTA 15.

Fine moške suknene obleke že za 340 Din Lepo suknene deške obleke že za 135 Din

Pozor lovci!

Za lovsko sezijo nudi puškarna F. K. Kaiser, Ljubljana: Nove vrste lovske patrone znamke „R“ basane z nemškim Hasloch brezdimnim smodnikom in v zalogi bodo „Geco“ patroni z nemškim Rohtweiskim smodnikom.

Vaše potrebščine krije najceneje v manufakturni trgovini

„PRI SOLNCU“

CE LJE Glavni trg 9

Prodaja tudi na obroke! Za obilen obisk se priporoča

ALOJZ DROFENIK

ŠIVALNI STROJI

izborna konstrukcije in elegantna izvršitev iz lasne tvorice. 15. letna garancija. Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno. PISALNI STROJI „ADLER“ Kolesa iz prvih tvorice, Dürkopp, Styria, Nero, Kayser. — Pletilni stroji vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in šivalnih strojev. Daje se tudi na obroke učiteljem izjemoma s 5% popustom; pri takojšnjem plačilu pa s 5% popustom normalne cene. Ceniki franco in zastoj.

IVAN JAX IN SIN LJUBLJANA Gosposvetska cesta št. 2.

VELETRGOVINA F. König

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.

RESTAVRACIJA NOVI SVET

LJUBLJANA GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, posebna soba za sestanke; sprejema naročila za skupne obede po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.

Oblačilnica „ILIRIJA“ vodi!

Da udeležimo željam naših strank, smo ustanovili novi oddelek za čevlje.

Poleg vseh oblačilnih artiklov boste lahko dobili pri nas damske, moške in otroške čevlje prvovrstnih kvalitete na obroke.

Oblačilnica „Ilirija“

LJUBLJANA, Mestni trg 17/I. Telefon 28-25.

L & C. HARDTMUTH KOH-I-NOOR